

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ В ПРОЦЕСІ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ НА УРОКАХ ХІМІЇ

Леся Яцків, вчителька хімії, вчителька-методистка
Дашавський ліцей Стрийської міської ради

Задачі посідають важливе місце у вивченні хімії. При розв'язуванні задач розвивається інтенсивна мисленнєва діяльність школярів, пов'язана з аналізом і синтезом, порівнянням, абстрагуванням, конкретизацією та іншими розумовими операціями. Вміння розв'язувати задачі розвивається в процесі навчання, і розвинути це вміння можна тільки одним шляхом – постійно, систематично.

Хімічні задачі можна використовувати на всіх етапах навчального процесу: при вивченні нового матеріалу, при його засвоєнні, а також при перевірці та контролі знань. Вони відіграють значну роль в організації пошукових ситуацій, необхідних при проблемному навчанні. Розв'язування розрахункових задач сприяє виробленню вмінь і навичок проводити розрахунки. Це важливий засіб розвитку мови і творчого мислення учнів.

Загальноприйнятою є класифікація задач на дві групи: розрахункові (за формулою речовини, за рівнянням реакції, на розчини), якісні (експериментальні)

Розрахункові задачі – це задачі кількісного характеру, відповіді на які учні знаходять, проводячи хімічні розрахунки, засновані на теоретичних знаннях з хімії. **Якісні хімічні задачі** – це задачі, в яких кількісні характеристики відсутні взагалі, або вони носять допоміжний характер. Розв'язання якісних задач припускає використання визначень, формулювань законів, написання та аналізу хімічних формул і рівнянь реакцій, замальовку приладів. Якісні завдання можуть бути елементами комбінованих розрахункових завдань, а також складовою частиною завдань, пропонуєваних на експериментальному турі олімпіади.

Розв'язування задач передбачає пошукову діяльність учнів, активне включення у цей процес інтелектуальних операцій, при яких розвивається творче мислення. Завдання вчителя полягає в необхідності допомогти учням у застосовуванні набутих теоретичних знань з хімії для розв'язування задач, навчити самостійно набувати відповідні уміння. Цього можна досягти, якщо сформувати в школярів позитивне ставлення до уроків хімії, зацікавити їх своїм предметом.

Вміння розв'язувати задачі є критерієм творчого засвоєння курсу, сприяє формуванню в учнів хімічного мислення і розвитку самостійності. Розв'язати задачу – це завжди радість, задоволення від того, що вихід знайдено, що зробив це саме я, а не хто-небудь інший.

Інтерактивні технології навчання, різні методи задач дозволяють зробити кожен урок неповторним, перетворити навчання на цікаву, хоч і складну, але гру.

Отже, вміння учнів розв'язувати різні типи задач і при цьому використовувати різні способи їх розв'язку, забезпечує більш глибоке і повне засвоєння навчального матеріалу.